

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Víc requiemů než křtů. Smrt a pohřbívání u českých krajanů v srbském Banátu

Autor/ka práce: Bc. Viktorie Hermanová

Vedoucí práce: doc. Mgr. Lenka Jakoubková Budilová, Ph.D.

Oponent/ka: PhDr. Sandra Kreisslová, Ph. D.

Předmětem zkoumání diplomové práce studentky Viktorie Hermanové se stalo téma percepce smrti a pohřebních rituálů Čechů žijících na území srbského Banátu. Svým zaměřením práce spadá do široké a významné oblasti etnologického a antropologického bádání o funerální kultuře, navíc jde o příspěvek k výzkumu kultury krajanských komunit v Banátu, tedy terénu, který se těší ze strany etnografie, resp. etnologie již od konce šedesátých let 20. století mimořádnému zájmu.

Práce je vystavěna na solidním teoretickém základu, který nerecipuje pouze již notoricky známá a dnes již klasická díla (Ariès 1977 nebo Genep 1909), nýbrž se opírá i o novější studie a koncepty jako např. deathscapes (např. Kong 1999). Provedený terénní výzkum byl založen na královské cestě antropologického bádání, tj. zúčastněném pozorování a dále polostrukturovaných rozhovorech mezi obyvateli vybraných obcí. Autorka podrobně popsala metodologické kroky a práci v terénu, reflektovala problematičnost vedení rozhovorů na citlivé téma jako je smrt a pohřbívání, dokonce nechyběl ani postup dalšího nakládání s rozhovory včetně jejich kódování. V tomto ohledu postrádám snad jen bližší popis výzkumného vzorku, reflexi vlastní pozicionality a výhody či limity kolaborativního etnografického výzkumu (viz otázky k obhajobě). Následně jsou představeny výsledky bádání opřené o kvalitní logickou argumentaci, kontextualizovány a komparovány s empirickými výzkumy o situaci v České republice.

Celkově téma práce velice vítám a považuji ho za přínosné a inspirativní i z hlediska aktuálních politických diskusí a snah o inventarizaci, rekonstrukci či sanaci starých civilních hrobových míst a pohřebišť menšinových a marginalizovaných skupin dříve žijících v prostoru českých zemí (zejména Židů a Němců). Oceňuji aplikovaný rozměr autorčina výzkumu spočívající ve fotografické dokumentaci, popisu a klasifikaci českých hrobů v srbském Banátu, jenž by měl vyústit v samostatnou publikaci. Jde o důležité svědectví kulturního dědictví a kulturní jedinečnosti krajiny, které v budoucnu může být základem pro další zpracování, tak jak

se nyní děje v kontextu ČR. Z uvedených důvodů hodnotím diplomovou práci studentky Viktorie Hermanové známkou výborně.

Otázky k obhajobě:

1/ Představte výzkumný vzorek vašeho empirického výzkumu.

2/ V čem spočívají (ne)výhody kolaborativního etnografického výzkumu?

Ve Středoklukách dne 22. 5. 2023

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, cursive letters that appear to be 'SK' followed by a vertical stroke.

PhDr. Sandra Kreisslová, Ph.D.